

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. Concilia quædam provincialia fortuitò congregabantur, videlicet pro peragendus electionibus & ordinationibus Episcoporum. Alia verò certa erant, & canonum decretis statuta; in quibus causæ ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

dicio is præferri debet qui maioribus & studiis juvenit & meritis, ut inquit Leo primus.

XIV. Forma electionum præscripta à Iustiniano. Non licebat appellare à confirmatione electionis. Solum adversus confirmationem datam remedium erat ordinati depositio.

I. **P**OST explicatam Metropolitanarum institutionem, superest ut eorum auctoritatem consideremus, ac præterea eam quæ provincialibus synodis competebar. Ac primo quidem adnotandum est duo fuisse genera Conciliorum. Nam quædam fortuito congregabantur, nullo temporis ordine servato, sed prout occasio ferret, videlicet pro peragendis electionibus & ordinationibus Episcoporum. Alia certa erant, & Canonum decretis statuta bis in anno, aut saltem semel; & in iis causæ ecclesiasticæ litæque civiles & criminales cleri judicabantur, & provinciæ politia ordinabatur.

II. Primum illud conventuum genus quoniam Concilium vocari debeat, nullus dubitat, Hincmarum sequens; cum præsertim Antiochenum Concilium in XIX. canone synodum appellet cæterum Episcoporum ad ordinationem congregatorum: *Episcopus præter synodum & præsentiam Metropolitanam nullatenus ordinetur.* Ea non erat præcipua istius Concilij cura ut Episcopum eligeret in sede vacante, sed ut examinaret an electio canonica esset, an electus canonicis impedimentis prohiberetur accedere ad episcopatum, ob bigamiam videlicet, ætatis defectum, aut ignorantiam, & utrum accusatio aliqua adversus eum instituta esset. Et si nihil horum obstitit, ordinatio peragebatur.

III. Synodus ergo illa, ut dixi, non ob id præcipue cogebatur, neque in Occidente, neque in Oriente, ut electionem celebraret. Verum huic meæ descriptioni refragantur eruditorum virorum sententiæ, quibus persuasum est eam fuisse Ecclesiarum orientalium consuetudinem, ut nullum electionis Episcoporum genus apud eas viguerit quàm ejus quæ fiebat ab Episcopis; exclusa prorsus electione cleri & populi, quæ in solo Occidente usurpabatur. Ea est opinio Cl. V. Jacobi Sirmondi & aliorum quorundam; qui eam se colligere existimant ex canone IV. Synodi Nicænæ, XXI. Laodiceno, & ex commentariis Zonaræ & Balsamonis, qui canones illos ita interpretantur. Attamen ab ea sententiâ discedere cogor, quòd videam Orientales usurpassè electiones à clero & à populo factas ante & post habita illa Concilia; quæ & Conciliorum Nicæni & Chalcedonenfis auctoritate & Principium legibus firmatæ sunt.

IV. Haud sanè destinatum mihi est agere hoc loco de electionibus; nihilque aliud in præsentiarum promere placet quàm novam rationem, necessariam tamen, ad interpretandos canones Nicænæ & Laodicenæ, cum ij fundamentum & basis esse debeant earum rerum quæ dicturi sumus de auctoritate Metropolitanæ & Episcoporum comprovincialium in peragendis ordinationibus. Auctoritas illa in eo versatur, non ut electio ab illis celebretur, sed ut eam approbent, aut repudient, prout consentanea fuerit aut contraria Canonibus; (quod à Canonici Iuris interpretibus vocatur jus confirmandi electionem) utque dein electi ordinationem aut consecrationem peragant. Certum itaque est Episcopos ante Concilium Nicænæ electos fuisse *cleri ac plebis suffragio*, ut loquitur Cyprianus. Idipsum verbis minimè ambiguis docet Nicæna Synodus, quæ sibi ipsi repugnare non potest, in epistola ad Episcopos Ægypti scripta, quæ extat apud Theodoretum; cui consentiunt Constantinus Imperator ad populum Antiochenum scribens, & Athanasij Apologia variis in locis.

V. At confirmatio electionis ad Metropolitanam præcipue spectabat, & ad Episcopos comprovinciales, qui ob eam rem congregati erant, sive quum electio celebrabatur, vel postquam eâ factâ, decretum ejus ad Metropolitanam fuerat delatum. Clerum ac populum suffragia sua conferre consuevisse, Episcoposque eodem tempore judicium suum tulisse, testis est Cyprianus, de Sabino Episcopo scribens: *Vt de universæ fraternitatis suffragio, & de Episcoporum qui in præsentia convenerant iudicio, episcopatus ei deferretur.* Quo in loco Cypriani id accuratè considerandum est, eum distinguere jus suffragij quod fraternitati competit, id est, clero & populo, à iudicio quod Episcopis tribuit, id est, examine electionis, & confirmatione. Usus autem illum *de traditione divina & apostolica observatione* descendisse pronuntiat. Quare antiquus auctor constitutionum apostolicarum præcipit ut is qui electus fuerit à populo, Episcopis præsentetur, & ut is qui primus est inter eos, diligenter inquiret de omnibus iis quæ necessaria sunt ut ei manus imponantur.

VI. Post Concilium Nicænæ clerus & populus intererant electionibus. Clarissima hujus sententiæ argumenta extant in Concilio Chalcedonenfi; quod electionis Metropolitanorum, in quibus præcipuo quodam & eximio jure interesse possunt Episcopi, formulam præscribens, decernit ut fiant decreto Clericorum metropoleos, possessio-